Στις 13 Φεβρουαρίου συμπληρώνονται 50 χρόνια από την εμπρηστική επίθεση στην εβραϊκή κοινότητα του Μονάχου. 7 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους – όλοι επιζήσαντες του Ολοκαυτώματος. Και η υπόθεση δεν διαλευκάνθηκε ποτέ...

Όταν συνέβη μία από τις πιο σοβαρές αντισημιτικές επιθέσεις στη μεταπολεμική Γερμανία, η Σάρα Ελασάρι προετοιμαζόταν στη σοφίτα της εβραϊκής κοινότητας στο Μόναχο για τις τελευταίες εξετάσεις στη σχολή ιατρικής. Ήταν λίγο πριν τις 9 το βράδυ, 13 Φεβρουαρίου 1970. Έξω χιόνιζε – ήταν μία τυπική χειμωνιάτικη νύχτα. Ξαφνικά η Ελασάρι άρχισε να παρατηρεί τους καπνούς και την διαρκώς αυξανόμενη θερμοκρασία. «Κατάλαβα σχεδόν αμέσως ότι επρόκειτο για εμπρησμό», αναφέρει. «Ήταν Σάββατο, κανείς δεν μαγείρευε, δεν υπήρχαν αναμμένα κεριά, η συναγωγή ήταν κλειστή», θυμάται σε συνέντευξή του στην DW. Με μια τολμηρή απόδραση από το παράθυρο η νεαρή φοιτήτρια κατάφερε όμως να δραπετεύσει.

Αυτό που συνέβη εκείνο το βράδυ στην οδό Reichenbachstrasse 27 στο Μόναχο ήταν μια καταστροφική επίθεση κατά την οποία επτά άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους - όλοι τους επιζώντες του Ολοκαυτώματος. Σχεδόν 25 χρόνια μετά το τέλος του πολέμου, οι Εβραίοι στην Γερμανία έπεφταν για ακόμη μια φορά θύματα επίθεσης. «Οι δράστες ήξεραν ότι οι ηλικιωμένοι δεν θα μπορούσαν να ξεφύγουν από τη φωτιά. Ήταν όλοι τους άνθρωποι που επέζησαν από το Ολοκαύτωμα αλλά πέθαναν τελικά από μία φωτιά που έβαλαν Γερμανοί», λέει η Ελασάρι, η οποία ήρθε από το Ισραήλ στην Δυτική Γερμανία για σπουδές το 1966.

Μέχρι σήμερα δεν έχει διαλευκανθεί η υπόθεση

Σύμφωνα με ένα ανώνυμο τηλεφώνημα υπαίτιος του εμπρησμού ήταν ένας 18χρονος ακροαριστερός. Παράλληλα ήρθε στο φως μία ανάληψη ευθύνης της δράσης από μέλος της ακροδεξιάς οργάνωσης NPD ενώ αρκετοί μάρτυρες ανέφεραν ύποπτα αυτοκίνητα και άτομα με «που έμοιαζαν να κατάγονται από τη Μέση Ανατολή» - πράγμα που θα μπορούσε να υποδηλώνει ότι οι εμπρηστές ήταν Παλαιστίνιοι. Όμως κανένα από τα παραπάνω δεν επιβεβαιώθηκε και δεν υποβλήθηκαν ποτέ κατηγορίες.

Ο πολιτικός επιστήμονας Βόλφγκανγκ Κράουσχαρ ήταν ο πρώτος επιστήμονας στον οποίο δόθηκε πρόσβαση στους φακέλους της έρευνας. Ο ίδιος επισημαίνει σε συνέντευξή του στην DW ότι «η αστυνομία του Μονάχου μελέτησε εξονυχιστικά την υπόθεση και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τους προσάψει κάποιος το αντίθετο». Όπως αναφέρει, δεν υπήρχε κανένας φόβος εκ μέρους της αστυνομίας να διερευνηθούν σχολαστικά όλα τα πιθανά σενάρια.

Για τον Κράουσχαρ τα περισσότερα στοιχεία οδηγούν την έρευνα στο ριζοσπαστικό

Phoca PDF

αριστερό περιβάλλον. Η ανάληψη ευθύνης του NPD αποδείχθηκε πλαστή λίγο μετά την επίθεση, ενώ ο 18χρονος ύποπτος είχε στενές επαφές με οργανώσεις, οι οποίες με τη σειρά τους είχαν επαφές με μια ομάδα που μόλις λίγους μήνες πριν το συμβάν επιχείρησε να βομβαρδίσει το κτίριο της εβραϊκής κοινότητας στο Βερολίνο.

Η επίθεση ήταν ένα σημείο τομής για την εβραϊκή κοινότητα της Γερμανίας. «Μετά από δύο επιθέσεις εναντίον Εβραίων στο Μόναχο μέσα σε μια εβδομάδα, έγινε ξεκάθαρη η ανάγκη να προστατευτεί η εβραϊκή κοινότητα», δήλωσε η Σαρλότε Κνόμπλοχ, πρόεδρος της εβραϊκής κοινότητας στο Μόναχο. Μάλιστα, ήδη τη νύχτα της επίθεσης, ο τότε υπουργός Εσωτερικών Χανς Ντίτριχ Γκένσερ διέταξε αστυνομική προστασία για τις εβραϊκές κοινότητες. Και αυτό δεν έχει αλλάξει μέχρι σήμερα: Οι συναγωγές και τα εβραϊκά ιδρύματα εξακολουθούν να φυλάσσονται ακόμη όλο το 24ωρο. Για την Κνόμπλοχ μάλιστα υπάρχουν αρκετοί παραλληλισμοί με το σήμερα: «Το μίσος κατά των Εβραίων εξαπλώνεται. Το τέλος του πολέμου δεν σήμανε και το τέλος του αντισημιτισμού – αυτός φαίνεται μάλιστα να αναβιώνει από τότε»…

Πηγή: DW 13.2.20, Λίζα Χένελ, Επιμέλεια: Χρύσα Βαχτσεβάνου

Phoca PDF